

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

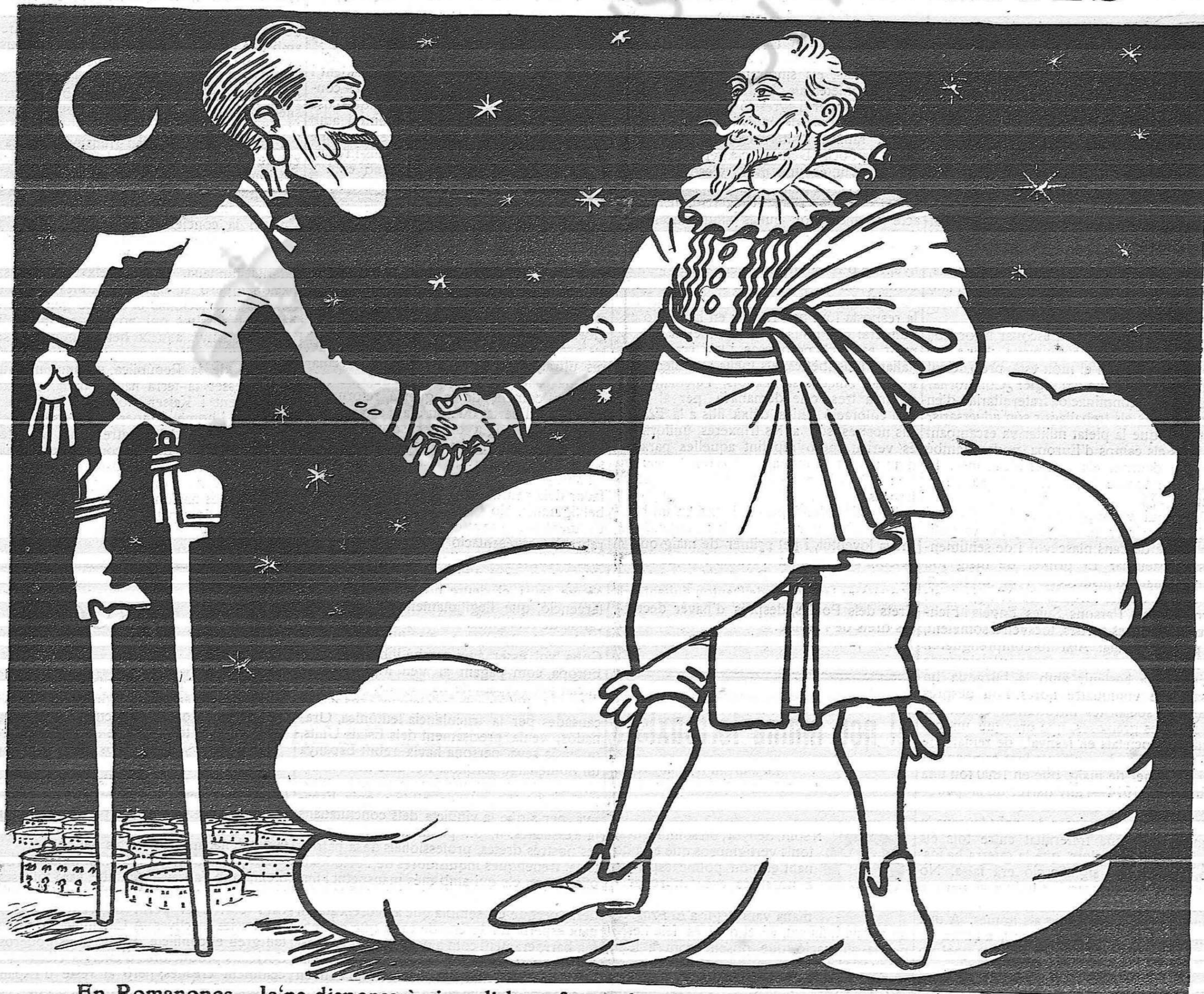
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANVOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

EN EL CENTENARI DE CERVANTES

En Romanones.—Ja'ns dispensarà si no li hem fet un homenatge digne dels seus grans mereixements...
Don Miquel.—Fugi, home, vol callar!... Ja sé que'ls espanyols necessiteu els diners per a anar als Toros.

Primer de maig

El gran estrèpit de la guerra apaga, fa dos anys, les veus obreres que s'alcen en tot el món el dia primer de maig. Però la guerra acabarà. I després d'ella el problema social s'haurà fet més intens, més urgent, més imperiós. I les veus del primer de maig, clamant justícia, tornaran a ressonar, més fortes que mai.

La pau resoldrà un conjunt nombrós de problemes polítics i econòmics. Entre les idees enemigues, entre els interessos oposats, apareixeran fórmules definitives de solució, fórmules que els fets hauran de consagrar. Amb la desaparició—o almenys amb l'atenuació—d'aqueixes qüestions, la qüestió social pendrà un més alt relleu. Ella esdevindrà la qüestió primera de l'humanitat.

Els petits burgesos miopes que es creuen haver guanyat una batalla quan una vaga obrera s'acaba a favor seu, tindran les més terribles sorpreses. Veuran créixer les multituds de treballadors. Escoltaran, cada cop més fortes, les veus del proletariat. I, sobre tot, s'adonaràn que la societat dels homes, des de l'Estat a l'intel·lectualitat, va allunyant-se de les velles concepcions socials i acostant-se a l'ideal de la classe obrera.

Per això en els estandarts proletaris d'aquest primer de maig vermell, hi ha una jotosa lluisor d'esperança. I més que d'esperança, de seguretat triomfal.

El proletariat català celebrarà enguany la Festa del Treball amb sentiments contradictoris. Dolor per l'acabament poc feliç d'una gran vaga: la dels paletes. Coratge per la pròxima declaració d'una altra gran vaga: la dels teixidors. Aquesta mateixa successió de vagues, aquest començar-ne una quan n'ha acabada una altra, aquest continuar i toçut guerrear, diu a tots, als de dalt i als de baix, que la llarga lluita només pot tenir una solució: la transformació justiciera del règim social.

La festa i la guerra

PRIMER de maig, la festa del món. La festa i la guerra, a la vegada. Perque quan els treballadors passaven per les ciutats en columna o cantant a la tornada de l'aplec, la festa era per a ells, però davant la seva visió neixia en l'ànima dels burgesos l'inquietud dels malestrucs presentiments. Era com un passeig de tropa civil, desuniformada i desarmada, mostrant la seva força en gestació. Als passeigs militars de les hores turbulentes, al permanent espectacle de l'autoritat armada, als bàndols conminatoris, responien els revolucionaris i el proletariat neguitós amb una gran parada, oposant un sol dia, als altres trescents seixanta quatre dies. I allò també era una gran revista i una subversiva jura de la bandera.

Aquest any tornarem a escoltar la tornada dels ploraners de la pau humana. ¿Per a què celebrar la festa, si el món està presenciant la més gran tragedia del segle? ¿Com tornar a cridar la conminació fraternitària d'en Marx, si tots els treballadors són adversaris? Les creus que la pietat militar va escampant per tots els camps d'Europa, poden també posar-se damunt els nostres idealismes. El socialisme també ha estat una baixa de la guerra.

Però ¿qui va imposar un caient rialler i festiu al primer de maig? ¿Qui el va instituir dia de descans plascèvol i de sentimentalisme pacifista? El primer de maig fou sempre diada d'insurrecció i de discòrdia. Va sorgir de les forques de Xicago i els corps de Ling, Parsons, Spies, Engels i Fichte, penjats de les cordes, focaven a sometent, no pas un jaleluia! Així ho compregueren els anarquistes, que aprofitaven el primer de maig per a sostenir amb la burgesia un desafio de vintiquatre hores. Fou després quan els socialistes introduïren en ell les seves idees greixoses, que prengué un caràcter de societats en festival, de remat que aprofita el dia, de multituds fent campana. I així el primer de maig, que en 1890 fou una bomba, en 1914—l'any darrer de la pau—era un castell.

S'argüirà que'l primer de maig tancava la significació d'una fraternitat entre tots els explotats i renovadors, que la guerra ha fós. No, no; aquesta significació era falsa. No podia ésser una fraternitat universal, perque representava una lluita de classes. Dividida, doncs, el primer de maig als homes. A una banda els obrers revolucionaris, a l'altra els demés. Era, doncs, una data en la qual no hi tenien participació, com a celebrants, més que'ls germans d'una mena de francmasoneria espontània, pública i insurgent.

Si tots els treballadors dels imperis cen-

trals s'han solidaritzat amb una causa nacional, rebutjant l'Internacional, això no fou més que eixamplar l'agressivitat que ha de tenir el primer de maig, car així com en les lluites locals, els sindicats obrers, residencien i escometen als obrers «grocs», afirmant encara més, per l'agressió a la germandat traïdora, la seva ideologia i la seva acció, la guerra ratifica l'Internacional, amb l'atac contra la Social-Democràcia germànica. Alemanya, avui, és una nació d'esquirols, i el soldat socialista francès que dispara contra'l soldat socialista alemany, exercita el mateix acte reivindicador que'ls sindicalistes que donen caça als esquirols.

Si algú, correligionari o adversari, planyent-se o recriminant, interrogués: «On se compleixen les paraules d'en Carles Marx, «treballadors de tots els païssos, uniu-vos»?», la resposta fóra ben ràpida: en la Llegió estrangera! Ben units, per la llibertat i per la mort, estan els polonesos i els ianquis, els italians i els ibèrics, els jueus i els alemanys. Perque Anacharsis Cloots, l'alemany del noranta tres, que demanava per al mapa una coloració única, deixà fills a la França. Els nostres, són a les trinxeres, uniformats, és veritat, però repetint aquelles paraules d'un voluntari català, en Ferrer Costa: «El lloc dels antimilitaristes, està en l'exèrcit francès.»

Jo, amics, demà passat beuré en un brindis silenciosos, per tot lo que va encendre la meua joventut, i pel primer de maig que se celebra amb sang a Verdun. Perque aqueixes canonades són la Revolució que retorna, són encara les tropes de Danton lluitant pels drets dels Pobles, després d'haver decretat els drets de l'Home.

PARADOX

El nou himne lerrouxista

«La marcha real hoy representa la marcha nacional.»

De *El Progreso*.

NSOM, Senyor, on som? Aquests toms vertiginosos que està donant el món polític espanyol, a nosaltres ens fan rodar el cap. El dimarts d'aquesta setmana vam llegir a *El Progreso* un article inflammat, en el qual es feia l'estupenda afirmació que posem com a lema d'aquestes ratlles.

Avui la Marxa real, l'himne de la monarquia borbònica, és l'himne nacional, l'himne d'Espanya, segons *El Progreso*, diari repu-

blicà radical, dirigit per don Alexandre Lerroux. Per què? Què ha succeït, per a que l'orgue dels terribles revolucionaris lerrouxians declari himne nacional l'himne de la monarquia?

La gasetà d'en Lerroux no ho explica prou bé. Però sembla deduir-se de l'article al·ludit, que'l transcendent canvi en la significació d'aqueix himne és degut a la reaparició de la *hidra* separatista a Catalunya. De la *hidra* precisament, segons en lletres de motllo s'acaba de dir pels nostres espantadicos progressius.

Plora, plora, himne de Riego... Plora, plora, *Marsellesa!* Els radicals d'en Lerroux han llançat dels seus faristols polítics aqueixes solfes i hi han posat en son lloc les de la *Marxa real*. Moltes i molt fortes sorpreses hem tingut en els darrers temps, pel que toca a la política. Però aquesta sorpresa que ens acaba de donar *El Progreso*, ens ha fet un efecte més fort que cap de les anteriors.

Elevada a la categoria d'himne nacional, la *Marxa real espanyola* deurà fer la seva aparició solemnia, d'un moment a l'altre, als casinos radicals i a la *Casa del Pueblo*.

La nova música sacra ressonarà aviat a les esglésies parroquials i a la catedral del lerrouxisme.

Al primer cop d'ull, qualsevol hauria dit que *El Progreso* s'entusiasmaria amb la feta dels joves catalanistes que el dia de Sant Jordi, al Palau de la Generalitat, van xiular la Marxa monàrquica quan una banda la tocava en el moment d'alçar el sacerdot adins la capella. Semblava que en aquell acte hi havia de veure una doble irreverència des dels punts de vista monàrquic i eclesiàstic. Doncs res d'això. *El Progreso* insulta amb ferotges mots als irreverents joves. I parla de la *Madre patria*. I proclama que avui la Marxa de la monarquia és l'himne nacional...

Quedem així doncs. Quan es celebri a Barcelona algun nou acte en honor d'en Lerroux, caldrà saludar al gran capítost amb la *Marxa real*. Serà molt divertit. Nosaltres anirem a veure-ho. I estem segurs que ens acompanyarà el nostre dolçíssim i monàrquic amic don Emili Junoy.

FULMEN

President i Cèsar

MB petites ironies, amb frases de mal reprimida impaciència, fins amb insults més o menys encoberts, s'ha judicat la conducta del govern de Nord-Amèrica davant els

atropells exercits per Alemanya en les mars angleses.

No participo, en absolut, d'aqueix desdeny contra la gran República. La contraposició entre Wilson i Guillem II, entre President i Cèsar, me sembla simbòlica, com si's concretés en aqueixes dues figures qualque cosa més que una divergència de neutral amb bel·ligerant poc escrupulós. La Vella Europa i la Jove Amèrica, no ja com a fàcils i rebregades imatges periodístiques, sinó com a oposicions de dues eres, s'hi és transparentada en suggestiva representació.

El darrer discurs del President Wilson vesteix ja al seu gloriós poble d'una nova i generosa hegemonia, perque recaba la delegació de tots els neutrals davant la barbarie bèl·lica.—I quin dolor! La nostra Espanya és vençuda novament per Amèrica, perque ella hauria pogut exercir cent voltes, aqueix gloriós *imperi d'ànimes*, assumint la veu de les nacions ferides i l'insignia de les banderes ultratjades. Ja que no podiem executar aquella *compensació històrica* de que vaig parlar al començ de la guerra, retornant a Bèlgica la llibertat que un dia li arrancàrem, bé hauríem pogut dressar sobre l'Europa roja l'única neutralitat capaç d'excusar el silenci d'una nació que s'estimi: la neutralitat afirmativa del dret de gents, no sols en favor dels neutrals, sino també en favor dels bel·ligerants. No oblidem que Espanya, precisament per la seva condició de pacífica, va rebre la representació diplomàtica dels pobles bel·ligerants en les terres enemigues. Ella, doncs, recó d'Europa preservat al catàclisme, tenia el deure honrós d'aqueixa intervenció, que lligitimament podria calificar-se de rel·ligiosa.

Nord-Amèrica, un dia llibertadora de Cuba, vol ésser avui també llibertadora de Europa, com pagant al Vell Món el deute iniciat per l'espasa de La Fayette.

La més il·lustre de les víctimes espanyoles causades per la truculència teutònica, Granados, venia precisament dels Estats Units, on en la seva persona havia rebut Espanya un homenatge sorollós. Per això hi va haver en l'assassinat d'aqueix home un cert simbolisme qui feia morir en ell la propia Espanya, per a que la vindicta dels conciudadans la resuscités. I, oh paradoxa! Precisament les nostres dretes, professionals de la patrioteria, irenètiques inquisidores de l'ortodoxia oficial, són els qui amb més mansuetut i fins del·lectació celebren aqueixa injúria a la bandera, perque els sembla que afavoreix aquell baix esperit d'interès i de casta que presenten barroerament com a patriotisme! I aquest gravíssim símptoma de decadència no està tant en la passivitat davant l'agressió com en la calorosa complicitat en el crim...

Nord-Amèrica i Germania.—Washington i Bismarck.—Franklin i Treitschke.—Lincoln i Moltke.—Wilson i Guillem II.—A la doctrina de Monroe, qui excluïa d'Amèrica l'intrusió tirànica dels europeus, s'hi oposa avui un noble afany d'intervenció espiritual a Europa, com si a les antigues extorsions de les metròpolis se volgués correspondre amb una reivindicació de llibertat. Les naus de Colom no portaven certament a Amèrica un dret nou, sino una vella violència. La paraula d'Amèrica aporta avui sobre el trist silenci d'Espanya, l'exigència d'una eterna justícia.

Les nacions no són tan grans per l'afirmació de sí mateixes com per la defensa del patrimoni humà, fins a costa de sí mateixes. En la guerra actual, Anglaterra i França no fonamenten llur grandesa en el zel patriòtic, sino en la consciència de defensar tota una civilització, tresor comunal dels pobles emancipats. Nord-Amèrica s'ajunta an aqueixa solidaritat humana. No exerceix una defensa nacional, però sí alguna cosa més alta: una defensa internacional: el dret de gents. I els homes tristíssims qui no han permès a la nostra Espanya aqueix heroic ministeri, se veuen avui precisats a acceptar implícitament la tutela de la República ultramarina, qui torna a ésser la terra nadiua de la llibertat.

President i Kaiser, home de garantia i protecció i home d'imperi. Aquests dos homes reben avui, dels quatre vents de la terra, l'adhesió de dues inconciliables humanitats. I diríeu que els entusiastes de Germania són una mena de sudistes, encarnitzats a conservar les nacions com a esclaus negres sota el fuet de capataç del Poder.

GABRIEL ALOMAR

A RECÓ

INS ara ens havíem queixat de la passivitat del govern. D'ara endavant tindrem de doldre'ns de la seva activitat, perque no toca res que no ho trenqui.

Es dolorós que problemes tan greus com els que s'han plantejat a Espanya amb motiu de la guerra, siguin mirats tan indiferentment pels elements directors. Es també sensible que les seves conseqüències siguin tan resignadament sofertes pel poble.

Els preus dels carbons han pujat barbra-ment, amb l'aggravant de que, car i tot, escassegen tant les existències, que moltes indústries corren el perill de veure les seves xameneies inactives. A Catalunya no s'ha fet tan greu el conflicte gracies a les poderoses Societats productores d'energia elèctrica recentment creades; però al reste d'Espanya aquesta qüestió dels carbons ha produït conseqüències fatals. El govern intenta comprar

als Estats Units dos mil·lions de tonelades, però al veure al govern disposat a intervenir-hi, el país s'ha posat a tremolar.

No va fora de camí la por dels industrials necessitats de carbó, després d'haver vist l'exemple dels pobres pagesos en l'assumppte del sulfat de coure. Abans d'intervenir-hi l'Estat l'adquirien, amb pena o amb dolor, a una pesseta seixanta cèntims el quilo. Hi fica la pota el govern, i ara, l'adquirir-lo amb el mateix dolor i la mateixa pena, els costa a dues pessetes quaranta cèntims.

I amb lo dels nòlits ha passat tres quartos del mateix. I amb l'augment de preu de les subsistències, igual. I amb el constant exil de treballadors, pitjor. Quan el govern geia, ens moriem; ara que'l govern es mou, ens maten.

El país ja només sab queixar-se com una femella ploratera i aixeca els braços en ademàn de pregar en lloc d'alçar els punys dipostos a pegar.

Però no hi ha cuidado. Tant al govern com al país lo que'l preocupa menys és el problema més greu dels molts problemes que tenim plantejats. Amb el de la dignitat nacional ningú s'hi fixa. Els alemanys tiren a fons barcos mercants que, naveguin allà on naveguin, són troços de la nacionalitat espanyola. Es brutalment assassinat en Gràdacos, una gloria nacional. La nostra neutralitat, amb el barnic de germanofilia que hi posen bestialment els nostres reaccionaris, comença a ésser mirada despreciaivament per les nacions vives. Els pobles europeus, matant-se, se vigoritzen, mentres Espanya, geient, s'està morint.

I qui sab si encara val més que això no preocupi a ningú. Un país on és perseguit el que parla contra el Kaiser i respectat el que escriu contra els espanyols; un poble acovardit, governat per ineptes; una nació que, mentres les altres avencen, reula estúpida, no deu ni pot intervenir en un afer com el de la guerra actual, en el que s'hi juga el pervindre de l'humanitat.

JEPH DE JESPU

Negros y blancos

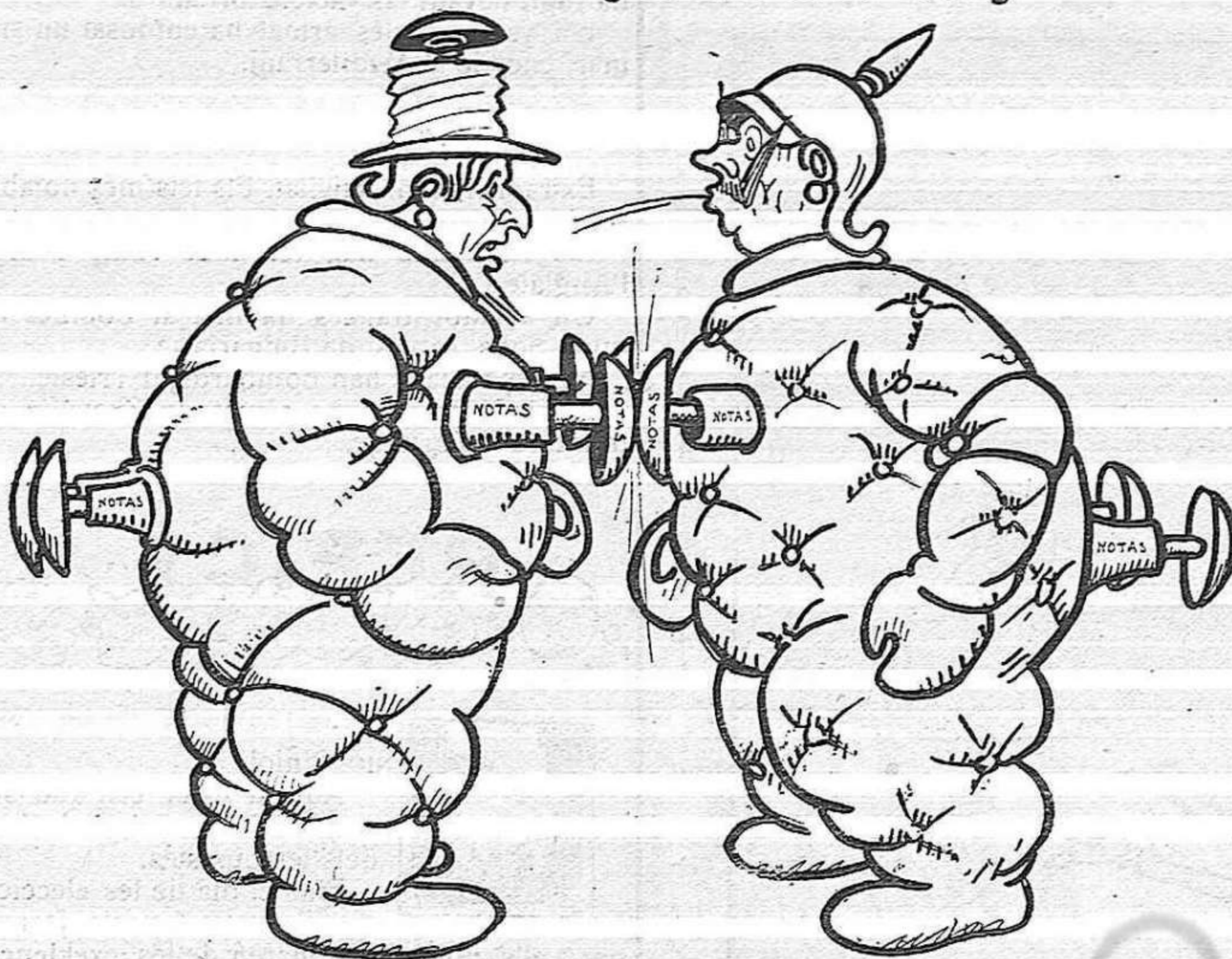
NOSOTROS SOMOS los campeones de la civilización, los paladines de la inteligencia. Aunque un poco bárbaros en nuestro modo de producirnos, aunque a veces acometemos con una ferocidad algo vandálica, odiamos la barbarie. Hasta la que toma forma de deporte o de juego. Nosotros creemos que no es lícito remedar a la bestia cuaternaria, que no es lícito jugar a brutos. Porque el salvajismo y la brutalidad pronto pasan del circo y de la plaza de toros al hogar, a la escuela, a la ley.

Estos días el hombre de las cavernas se ha paseado por nuestras Ramblas en la piel del negro Johnson. A la división de los hombres en blancos y negros le damos nosotros muy poca importancia. No nos figuramos que los negros sirven sólo para «grooms» y para espantarles las moscas a esas señoras que llaman y atraen a los insectos como los estercoleros. Un negro cimarrón, un negro de lanas rizadas y de carne sudorífica, un negro mantecoso y hediondo puede parecerse tan respetable como un ario rubicundo, como un ario jafético. Y cuando un negro se llama Washington Booker y es gloria de la especie, hasta puede inspirarnos una viva simpatía, una profunda veneración.

Però ese Johnson, ese pedazo de bruto, ¿qué ha de merecernos más que desprecio? Figuraos. ¡Un hombre que pesa ciento diez kilos! Figuraos. ¡Ciento diez kilos de carne ahumada, ciento diez kilos de carne ciega y sorda, ciento diez kilos de brutalidad!

Y si fuera sólo esto... Si Johnson fuera solamente negro de cuerpo... Pero es que Johnson es un indio bravo, es que Johnson tiene una psicología de salvaje. Daba grima verlo deambular estos días por la Rambla, dorado como un copón, engastado de brillantes como una custodia y recibiendo homenajes como un santísimo sacramento. El tontón quería despatarrar a la indiada de acá, y les ponía los diamantes en los ojos a los que se lo miraban. Y sacaba de cuando en cuando el reloj, para que la chusma que lo seguía bizqueara deslumbrada al contem-

El conflicto yanki-alemany

Ells prou criden i renequen.
que si'm fas, que si m'esquitxes...
(pero mentrestant no's peguen,
i és perquè la por va a mitges.)

plario. Y tanto les gustó a los admiradores del atleta el tal reloj, que se lo birlaron.

Y si fuera eso sólo... Pero es que Johnson, que gana diez mil duros en una tarde, no da propinas de más de diez céntimos. Es que Johnson, que es millonario, explota su popularidad vendiendo postales con su retrato. Es que Johnson es el primer boxeador del mundo, y se figura que todo es cuestión de puños y que ante sus biceps de medio metro de circunferencia todo Dios se ha de poner boca abajo.

Parece mentira que Barcelona se haya degradado hasta el extremo de postrarse a los pies de ese hombre y de festejarlo y de aclamarlo y de apoteosizarlo como si fuera un semidiós. Para dar y recibir morradas en las mandíbulas y puñetazos en la boca del estómago, no hace falta más que una cosa: ser muy bruto. Y eso no vale cincuenta mil pesetas y no hace acreedor a la admiración pública. Con ser muy ruín el arte del torero, lo es mucho menos que el del «boxe». Hay en el primero más color, más elegancia, más sinceridad, más emoción, más grandeza. En el boxeo todo es fuerza bruta, todo es bestialidad.

Però aquí somos como somos, y no hay quien nos ablande la cerviz. El negrazo de labios remangados, el negrazo de ciento diez kilos ha desbancado a Belmonte y priva actualmente entre nosotros. Johnson nos hace mucha, pero mucha gracia, cuando se da de puñadas con sus contrincantes, cuando suda y jadea de cansancio. Y se nos aparece como un «gigot» gigantesco —el «gigot» victorioso— crepitante, chorreante de grasa, como un «gigot» recién sacado de una cazuela, en la que hubiera estado demasiado tiempo y en la que se hubiera cocido hasta quemarse. ¡Oh, lo que sintió Barcelona que el match del domingo no se celebrara con todas las de la ley! Yo también lo sentí mucho. Pero, por lo que disminuyeron las probabilidades de que los dos campeones cayeran reventados, cayeran con la dentadura triturada, con las tripas sueltas.

ANGEL SAMBLANCAT

SONATA LIV

Ha passat Pasqua, ja hem sentit les «caramelles»; hem vist com un negre pegava a un blanc en la Plaça Monumental; el dilluns vàrem anar a fòra, i ja de vespre, asseguts aquí mateix, vegerem passar les colles de trempats que, carregats amb graelles com per rostir Sant Llorens i amb forquilles i culleres com per

donar menjar a Gargantúa, baixaven Rambla avall marcant el pas i arrenjerats, carregats de ramells de taronges i de conills casolans com si fossin els soldats de l'exèrcit de la fam ja satisfeta.

Mentres nosaltres erem a muntanya, uns senyors molt estirats se reunien en diversos llocs de la península i decidien quins eren els senyors que tenien d'anar al Senat a prendre caldo, a enviar cartes de franc, a dormir i a fer dormir al país.

Aquí a Barcelona, cómo no?, va guanyar la Lliga. La Lliga i aquell catedràtic-bacallaner, del que's diu que com a catedràtic és un bacallaner, però que com a bacallaner és un catedràtic, més que un catedràtic un fenomen que sab veure-les venir, i que dient que tot s'apuja ha guanyat més calé que en Belmonte o en Joselito.

Per cert que els nomenats senyors de la Lliga han votat a en Pere Rahola per treure-li el regust que la derrota de Vilademuls degué deixar-li. Trobem que en Pere Rahola al Senat hi farà un paper estrany; no un mal paper, un paper estrany. Com cauràn aquells panitoros al costat d'aquella barba patriarcal i senyorívola de la gran patum de don Raimond de Abadal? I el séu parlar càlid i valent després d'una d'aquelles feixugues, llargues, inaguantables lates del setències de don Lluís Sedó, aquest fulano que parla escoltant-se i trobant que ho fa molt bé i dient-se a sí mateix: més, més! Res, lo dit, que hi farà un paper estrany.

I del pobre Azcárate, què me'n diuen? Derrotat a León, derrotat a Madrid, s'ha quedat, com diuen en aquelles terres, *compuesto y sin novia, sin plumas y cacareando*, o en terra, que diem aquí. Al principi la gent cregué que la culpa la tenia el mateix derrotat per no haver cuidat prou el districte, però a última hora resulta que no, que tot ha estat una comedia molt ben empescada pel senyor comte de Romanones, per no veure's obligat a fer-lo president del Congrés, com li demanaven en altes esferes.

Al telegrama que des de Moratalla va enviar don Alfons a don Gumersinde, aquest podia contestar-li:

—Si, sí, de tanto que me quieres me apuñegas.

Ja ho veu, senyor Azcárate, si no hagués deixat d'ésser republicà no li hauria passat això. *Justo castigo a su perversidad.*

En Junoy s'ho ha pres més bé. Se veu que ja fa temps pensava: quina en faràs, cabaç quina en faràs? I ell que sí que, un cop ja és senador per Lleida, va i se fa lliberal romanonista. Oleià! Gallista, romanonista, transformista, alfonsista, malabarista... fenomen!

I és que l'home vol ésser batlle de Barcelona, i si vols ésser bisbe fica-t'ho al cap; i és que l'home, no ho facin córrer, és el *único para arreglar cuestiones*, i fent ell de embaixador pot-ser els de la Lliga no po-

sarien t ants pèls en coaligar-se amb els dinàstics.

Per celebrar la nova muda de don Emili, bevem-hi.

MORITZ XXI

Notes de fòra

La Escala.—Dol la perturbació remarcada entre el liberalisme d'aquí. Completament desorientat, segueix una ruta extraviada d'on difícil ha d'ésser treure'l. En poder dels clericals l'Ajuntament per aquesta causa, hem vist en les passades eleccions que bona part dels republicans han pres part activa en una lluita entre dos candidats conservadors igualment representants de la política caciquista més rastrera. Precisament molts d'aquests mateixos que en passats temps d'efervescències i encoratjadores rebel·dies, no volien conuiuier entre molts altres republicans motejant-los de massa tebis. I és lo trist que no ho han fet seguint els consells dels homes del partit, sino dels interessats en que surtin tals diputats otorgadors de petites i estúpides mercès, que la seva investidura per altra cosa no ha de servir.

Aquí on s'havia despertat aquell ressorgiment tan discolor a les maquinacions caciquistes, hi ha caigut ara la castradora mà de l'immoral favoritisme.

Avinyonet.—L'altra setmana vàrem arreplegar un aucellot negre que no sabem de quina ganaderia era. Lo cert és que va enfilarse a la trona i digué que «aquests que no van a confessar eren uns besties i uns salvatges; i que era més pecat renegar contra Déu que matar a un home.» ¡Eh quins consells, el pájaro?

Després parlà, amb veu cavernosa, de l'infern. L'animalot no's recorda que l'infern sols és en aquelles cases que hi ha molta família i poc pa, i que el cel és sols a casa seva, que encara que tinguin fills no'ls ha de mantenir.

Sardanyola.—Una colla de béns menats per tres o quatre que han perdut tota noció de la vergonya i dignitat polítiques, sigueren sorpresos el dia de les eleccions afartant-se d'arroç a càl Nunci.

Les velles amistats d'aquests darrers amb el candidat caciquista Silvestre Romeu, han sigut renovades després d'haver fet acte de contrició i enganyar canallesament a quins patrocinava la candidatura de coalició republicana d'en Salas Antón.

Després de tants dies d'haver sigut sorpresos *infraganti* i d'haver sofert l'ennuec que els interessats recordaran tota la vida, encara ara passen alcaiguts, persuadits del delictes que cometeren a benefici del *Pa i ceba*.

L'interruptor, que firma al peu d'aquestes ratlles, perquè té cédula i solvència per a respondre sempre i a tot arreu, de quant fa i diu, no amagant mai la cara, té l'honor de dir a l'alcalde de Sardanyola que va cometre un delictes contra la llei aquell dia, i que la meva raó sigué consagrada per la colla d'arroçaires a les ordres del patrocinador de totes les males causes, qui ha caigut del escambell i haurà de pagar-se els viatges a Madrid.

I als perdularis que per un plat d'arroç, un cigarro i unes copes, se venen la consciència com aquell que per un plat de lleties va vendre's a són germà, els hi dic que's treguin els pantalons i es posin faldilletes.

Firmat: Esteve Gené.

Lloret de Mar.—Ha sigut inscrita en el Registre civil amb els noms de Aurora Natura i Llibertat, una filla dels convençuts lliurepensadors en Joan Ros i Gros i na Dolors Martí i Burcet.

Felicitem als pares per les immillorables proves de valor cívica, lluitant sempre contra els prejudicis religiosos.

En aquesta vila tant admirablement cantada per en Camprodon, els ideals de llibertat de consciència fan via i s'imposen.

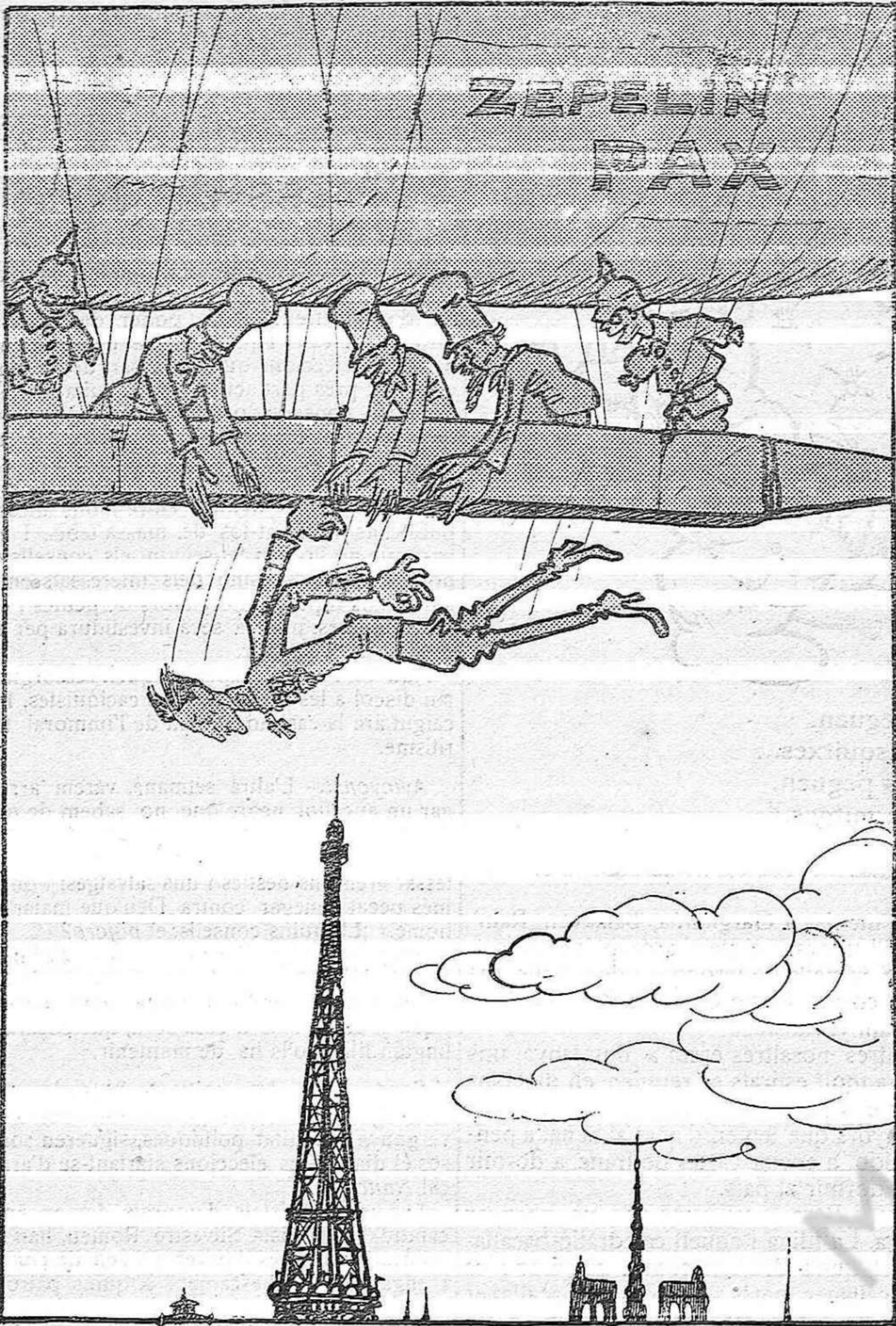
Avant sempre, que el pervindre és dels que lluiten per la veritat i per la justícia.

GOTELLADA

La Quaresma està acabada? Això deurà se, en tot cas, pels senyors de casa bona i els accionistes del Banc. Perquè, en quant als proletaris que viuen del séu jornal, amb tot i haver passat Pasqua, continuen dejunant.

—Aleluia!—diu el comte, ple d'infantil alegria:— He tret molts més diputats de lo que jo presumia.

NOTICIA ALEMANYA

«Abans de la pròxima tardor, el Kronprinz haurà caigut sobre París.»

Amb aquesta força immensa, passi lo que passi a casa i digui el món lo que digui, qui m'empetarà la basa?—

I el bon comte, repençant-se amb aquesta teoria, recompta els conills de guix que formen la majoria.

—Senyora, cal que l'hi digui: amb aquests diners que'm dona, m'és impossible anar a plaça. Vostè no sab com se posen els queviures, avui dia; és una cosa horrososa!... La carn s'ha apujat, que espanta; el peix està per les golfes; les salsitges, la verdura, els cigrons, les escarxofes... —Ai caramba! Però, escolti; ja que pugem tantes coses, no'n sab alguna que baixi? —Sí, senyora; la vergonya.

Ha saltat al camp monàrquic. Per què?... Ja poden pensar-s'ho. Ell era radicalíssim, però ha vist ja tants fets raris, ha malgastat tants esforços i ha hagut d'aguantar tants tantos, que s'ha cansat d'esperar *el pavo republicano* i s'ha dit que'l gall monàrquic també, també fa bon caldo.

Quan el còs està agotat li surten per totes bandes grans, que mostren el trastorn que germina en ses entranyes. La nostra nació es un còs que anys hà té la sang gastada. Per xò també fa molt temps que amb tant tràgica abundancia veiem sortir-li per tot aquests grans que's diuen *vagues*.

No'ls senten, els diputats de la darrera jornada, amb quin entusiasme ensegueixen els seus discursos d'entrada?

L'un parlarà de la crisi, l'altre tocarà l'Hisenda, l'altre farà de lo d'Àfrica una dissecció tremenda...

Cavallers, si en la demanda no hi veuen impertinència, voidrien fer-nos l'obsequi de posar frè a sa eloqüència?... Prou musica, prou retòrica, prou xerrameca divina... Què n'hem de fer dels discursos?... Lo que aquí falta és farina.

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 20 AL 27 D'ABRIL DE 1916

Per terra

Nous atacs alemanys al nord de Verdun. El resultat segueix essent negatiu. Ara els francesos han adoptat el sistema de defensar-se mitjançant petites ofensives locals, amb bons resultats. En una altra banda del front, al nord de l'Aisne, un atac francès ha fet perdre als alemanys un petit bosc i 160 presoners. Atacs alemanys a la Lorena, no han obtingut èxit.

Al front italià, considerable activitat. Els soldats de Cadorna s'han apoderat del cim de Col di Lana, després d'una tremenda explosió de mines. Uns 160 supervivents austríacs van ésser fets presoners.

A l'Armènia, els contra-atacs turcs en diversos sectors, han fracassat.

A la Mesopotàmia, els anglesos no han pogut avançar per causa de les inundacions.

Per mar

Una esquadra de creuers lleugers i contra-torpillers alemanys ha aparegut davant de Lowestof (costa oriental d'Anglaterra) i ha bom-

bardejat aquell indret uns 20 minuts, fins que ha fugit davant els vaixells britànics.

Un yatch anglès armat ha enfonsat un submarí enemic al Mediterrani.

Per l'aire

Extraordinaria activitat. Els fets més notables són:

Els Zeppelins han fet nous raids damunt l'Anglaterra.

Un aviador francès ha llançat bombes damunt Sofia, capital de Bulgària.

Avions italians han bombardejat Trieste.

Un aviador francès ha atacat un Zeppelin, damunt de Zeebrugge.

Unió! Unió!

Aquest és el crit que surt ara, continuament, de la boca dels lerrouxistes.

Fins el dia de les eleccions de diputats, funesta jornada per a ells, no se'n adonaren de les excel·lències de l'unió que veníem predicant nosaltres fa molts anys.

Unió! Unió!

Ara falta sapiguer una cosa de trascendental importància. Com la intentaràn aqueixa unió?... Voldran ells seguir als bons republicans, o creuen, els infelissos, que aquests els seguiràn an ells?

Un dels candidats ministerials, per a senador per Barcelona, era un tal senyor Pujol.

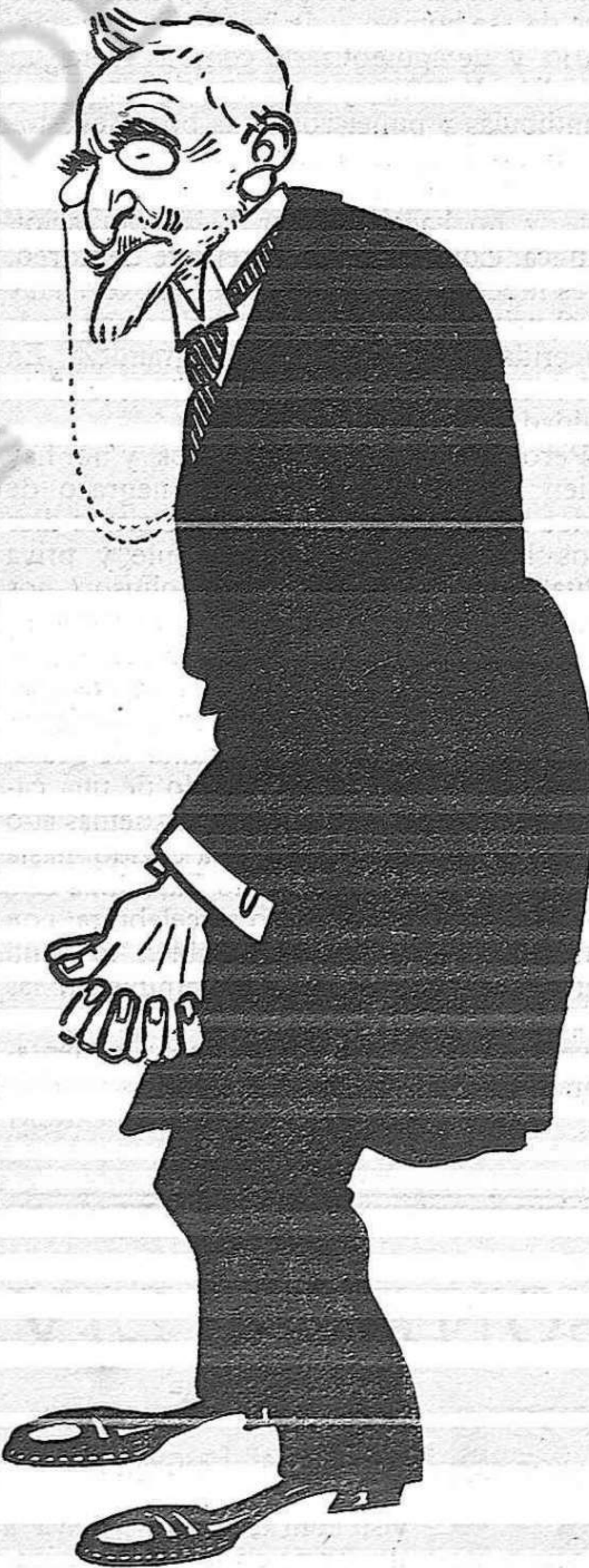
I mai dirieu de què fa?

De «visitador de ganaderia».

Era el més indicat, tractant-se de romanonistes.

Hi ha entre ells cada ganado, digne de que's faci donar una mirada!

El darrer redolí de l'auca de D. Gumersindo

«Fou un mal republicà que an el rei feia l'aleta; per xò Déu el castigà enviant-lo a la.....»

Fem avinent als nostres amables parroquians que dissabte vinent LA CAMPANA DE GRACIA, publicarà un interessant número extraordinari de doble tamany i doble preu, dedicat a tractar en serio i en broma els temes polítics, bèl·lics i socials de palpitant actualitat.

Realment fou una mala pata el fer tocar la «Marcha Real», a la Diputació, en una festa tan catalanesca com la de diumenge.

No sabem el Sant Jordi de la capella lo que devia pensar. Però ens sembla que de pensament aplaudiria als reconsegats que cantaven *Els Segadors*.

Sòrt que els encarregats de posar pau foren els moços d'esquadra, que si arriben a ésser els matalassers d'en Suárez Inclán!!

Allò no hauria sigut la festa de les roses sinó la festa de les espines.

En les eleccions de senadors el gran Azcarate ha sigut derrotat com ho fou en les de diputats. En canvi han sortit triomfants molts conillots de guix.

Ah!... i el bisbe doctor Reig!

Una cosa va per l'altre.

**

Però qui no's consola és perquè no vol. Don Gumersindo ha rebut un expulsiu telegrama del rei, condolent-se de la derrota del savi home públic.

Per alguna cosa vivim en el país de les paradoxes.

«Al maestro, cuchillada» han dit els seus companys de professorat.

I l'Azcarate era l'únic parlamentari de talla que tenia el Parlament.

Veiam que farà ara el Sr. Macià!

Estarà sol.

Don Sancho Suárez chochea.

Mireu que anar a dir als periodistes que «hauria volgut que els carlins ajudessin als ministerials»!

Però els seus fracassos són dels que «estàn escrits» com el pervindre dels moros.

I amb carlins o sense els seus candidats anaren a l'aigua, que és on anirà a parar ell, si no s'esmena en el descredit; a l'aigua empestifada de una claveguera.

Ja s'hauràn enterat que a Madrid el problema del treball també s'ha manifestat violentament. Com se solucionarà? Per ara el Govern liberal (?) torna a emprar els seus procediments. Ja ho van dir els telegrams; «los policías se vieron precisados a dar una carga...»

Ah! Bona solució!

Però si «se vieron precisados» no'n parlem més.

Tenim un govern que fa fàstic.

En Juny «senador electo por Lérida» ha sigut xiulat an aquella ciutat pels republicans, per mor de les seves declaracions monàrquiques.

Anem a pams. Pot-ser és una mica injusta la xiulada. ¿A quin motiu obeeix que's vulgui impedir an aquest home els seus meravellosos exercicis sobre la barra... lliure?

(No's pot dir barra fixa; fóra paradoxa).

Ademés hi han molts polítics que fan aquests canvis amb més cinisme i més solapadament.

Tenen la paraula algunes personalitats reformistes.

Dissabte vinent, dia 6

LA CAMPANA DE GRACIA

publicarà un interessant

Número extraordinari

■ ■ ■

:: La actualitat ::
en serio i en broma

■ ■ ■

8 planes atapeïdes
de text i ninots

10 cèntims

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a